REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 244. | Brașov, Luni-Marți 4 (17) Noemvrie. | 1908.

Nou ministeriu în Austria.

Cu mare greu s'au aplanat provizoriu dificultățile ce s'au opus formărei unui nou ministeriu în Austria. Mai multe zile au durat conferințele între diferitele partide cu br. de Bienerth, care, cum știm, a fost însărcinat cu formarea noului cabinet. Era p'aci să sufere fiasco toate încercările acestuia, când în cele din urmă i-a succes totuși să formeze un ministeriu, nu însă un ministeriu parlamentar, ci un ministeriu de funcționari, care, se înțelege de sine, nu poate avea decât însemnătatea unui guvern de transiție.

Așa merg lucrurile în monarchia dualistă, când deoparte când de alta se nasc dificultăți interioare. După constituirea parlamentului votului universal în Austria, ce s'a făcut cu concursul unui ministeriu parlamentar care s'a remaniat, dar a rămas și după aceea parlamentar, întrunind în sânul său reprezentanți ai tuturor partidelor mari, adecă fiind un cabinet de coaliție cum nici nu se putea să dăinuiască altfel în Austria ca guvern parlamentar, după aceasta îmbucurătoare aparițiune, zicem, era mare speranța, că trebile în Austria au luat o direcțiune sănătoasă spre consolidare interioară. S'au dovedit însă prea curând că aceste speranțe nu erau destul de întemeiate pe câtă vreme cestiunile naționale și de limbă au rămas încă neregulate, mai ales în ce privește raporturile între Cehii și Germanii Boemiei. In ministeriul Beck au fost reprezentați și Cehii și Germanii prin miniștrii lor naționaliști. Afară de aceasta mai erau ocupate și alte resorturi în cabinet de Germani și Cehi. Nu s'a putut cu toate aceste să se stabilească o înțelegere fie și numai trecătoare cehogermană în cestiunile naționale și de limbă. Germanii din Boemia începură deodată să se plângă amar, că guvernul Beck părtinește pe sub mână postulatele cehice relative la limba de oficiu internă, la care s'au adaus și alte plângeri naționale ale lor până ce lucrurile au ajuns la obstrucțiunea germană în dieta Boemiei ce a adus cu sine zădărnicirea lucrărilor acesteia și amânarea ei.

Așa s'a născut crisa ministerială care a silit cabinetul Beck să demisioneze și să fie însărcinat cu formarea noului cabinet d-l de Bienerth, ministru de interne sub Beck. Indelungatele consfătuiri cu șefii diferitelor partide în timp de aproape două săptămâni au rămas fără succes în ce privea formarea unui guvern parlamentar și Bienerth a trebuit să-și ia refugiul la un cabinet de funcționari. Cu aprobarea monarchului acest cabinet e compus din șase miniștri și șapte conducători de resorturi ministeriale. In fruntea ministeriilor de finanțe, instrucțiune, drum de fier, agricultură, justiție și de lucrări publice au fost chiemați ca conducători șefii de secțiune cei în rang mai vechi. Ministru de interne a fost numit br. de Haerdtl. După naționalitate sunt în cabinet trei Cehi, doi Poloni și opt Germani. Ministru german naționalist a fost numit omul de încredere al uniunei naționale germane Dr Schreiner, iar în locul ministrului naționalist ceh Prașek, a fost numit cehul Zaczek.

E vorbă ca Reichsrathul să nu să întrunească până la finea lui Noemvrie când noul guvern are de gând să prezenteze două proiecte de lege ce s'au lucrat încă sub ministeriu Beck, proiectul privitor la legea de limbă și acela privitor la împărțirea districtelor.

E de prevăzut că luptele naționale și de limbă se vor continua și sub noul cabinet de funcționari, poate încă mai vehement decât până acum, așa că în scurt timp va trebui să urmeze o nouă criză guvernamentală. Ce va fi atunci?

Direcția de azi care e mai prietinoasă Germanilor, va provoca din partea Cehilor poate o opozițiune și mai energică decât au făcut'o în timpul din urmă Germanii. In asemeni împrejurări nu se poate aștepta să se creeze o bază reală trainică pentru un ministeriu parlamentar. Și totuși acesta este scopul, la care par a tinde cu toții. Polonii cu deosebire doresc în interesul lor propriu un guvern parlamentar. De aceea în fața dilemei în care au ajuns lucrurile, ziarul polon „Slovo Polskie“ zice că la fiece criză se ridică întrebarea obsolutism ori federalism? Crede această foaie că nu se va putea eși din încurcătură decât dacă se va reforma constituția statului în direcție federalistă. Ce vor zice atunci Ungurii? Se vor răscula atunci ei și vor provoca altă criză, iar rezultatul va fi că monarchia noastră va merge mai departe din criză în criză și va veni un timp, când cei-ce conduc destinele ei se vor căi amar, că atunci când a fost timpul, n'au știut să egaliseze cumpăna principiilor de guvernare în ambele părți ale monarchiei.

Adunarea extraordinară a comitatului Brașov. Din partea viceșpanului comitatului Brașov primim spre publicare următoarea invitare:

In urma ordinațiunei Ilustrității Sale d-lui comite suprem al comitatului Brașov, conte Sigismund Mikes, din 12 Noemvrie 1908 sub Nr. 632/1908, am convocat pe membrii congregațiunei la *ședința extraordinară*, ce se va ținea *în 26 Noiemvrie 1908*, înainte de amiazi la 10 oare în sala cea mare a sfatului orășenesc.

Obiectele ședinței sunt: *a*) Executarea art. de lege XXXVIII. din anul 1908, ce s'a adus cu privire la modificarea capitolului I. partea II. a art de lege XIV din anul 1876 referitor la sistemizarea chestiunilor sanitare. *b*) Examinarea conspectelor referitoare la emolumentele medicilor comunali și cercuali. *c*) Impărțirea agendelor sanitare. *d*) Statorirea banilor pentru quartir al medicilor comunali și cercuali. *e*) Statutul referitor la taxele de cărăușie precum și la paușalele de drum ale medicilor comunali si cercuali. *f*) Statutul referitor la taxele de vizită și de depărtare ale medicilor comunali și cercuali.

Comisiunea de 31 pentru studiarea reformei electorale s'a constituit sub presidiul deputatului Bizony Akos și va lua în desbatere proiectul electoral în 1 Decemvrie n.

Patrioții independiști și-au perdut nimbul. Același *Rez Mihály*, care deunăzi scria despre noi și despre »moderați«, scrie acum un articol interesant despre aceea. cum politicianii maghiari de azi își ascund nemernicia sub nimbul patriotismului istoric Citäm câteva pasage din articolul publicat în »P. N.«

»Tradițiile mari ale națiunii partidul independist și coaliția le-a folosit spre scopurile egoiste ale politicei de partid și steagul național l'au făcut steag de corteșiri.

...Azi deja nu mai batjocurim spiritul servil al »soldatescăi vândute« și nu mai aflăm contrast neîmpăcat între noi și »cătanele împăratului«.

Azi toate sunt bune..

Ne-ar plăcea ca vorbele patriotice să mai aibă nimbul de odinioară. Ne-ar plăcea să-i acuzăm pe cosmopoliți de nepatriotism, dar în zadar.

Cine a văzut, cum muncitorilor vechi, probați, meritoși ai vieții publice, li-s'a detras numele de patriot numai pentru faptul că n'au voit să se 'nchine înaintea devizelor populare... înaintea acestuia cuvântul de patriot și-a pierdut întreg farmecul vechiu«... — Cor.

Criza ministerială austriacă. Deliberările diferitelor partide sub presidenția ministrului de interne Bienerth, care a fost însărcinat cu formarea noului cabinet, n'au adus o înțelegere putând servi de bază spre a forma de acum un cabinet parlamentar; dar toți reprezentanții partidelor au cerut ministrului Bienerth să facă, după formarea noului cabinet de afaceri, tot posibilul spre a crea bazele formațiunei unui minister de coaliție parlamentară.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

André Theuriet.

Suflete de liceanĭ.

Fine.

Findcă colegiul nostru nu avea capelă, liturghia se slujea la biserica cea mai apropiată, unde ne-am dus cu toții în ordine în ziua deschiderii anului școlar. Ab a ne așezasem pe băncile corului, și pe când slujitorul intona *Veni Creator*, Vital Herbelot, care se găsea la spatele meu îmi șopti la ureche:

— Tu știi că avem voie să ieșim Joi! Asta se potrivește de minune, căci am o întâlnire cu Cristina în ulicioara l'Equerre... Vino la noi pe la ceasurile trei și am să te duc cu mine...

Această întâlnire îi aducea apa la gură și ea era nesecată pentru grațiile micei călărețe, eu însumi, mișcat de perspectiva de a-l însoți, îi dădui vesel răspunsul și eram așa de năcăjiți că nu puteam să zărim pe pedagogul nostru gata să ne vadă și să noteze pe carnetul său îndoita greșală: — vorbă în timpul slujbei și comunicație oprită de regulament între intern și extern. — Judecați dar trista noastră surpriză când, după înapoierea noastră în curtea colegiului, directorul ne întimpină cu aceste cuvinte:

— Domnilor Herbelot și Jacques ați avut la biserică o ținută deplorabilă... Joia viitoare veți petrece după prânza la arest... Plecați!

Inmărmurit privii de departe pe Vital. Diavolul nu și-a pierdut cumpătul: înainte de a întra în clasă îmi făcu un semn liniștitor cu ochiul și, în sfârșit, la meditația de seară primii dela el un bilet trecut din mână în mână și astfel scris:

»Sunt lipit!.. nu e noroc!... Dar Cristina nu trebue să aștepte mult... Tu, ca extern, poți să lipsești dela arest... Du-te Joi, la trei ceasuri după prânz și scuză lipsa mea«.

Mărturisesc spre rușinea mea că nu mă căiam tocmai mult de această rea întorsătură a lucrurilor, care îl închidea pe Herbelot la colegiu, iar pe mine mă făcea mandatarul său. Mă bucuram urât de a mă găsi față în față cu Cristina, îmi ziceam că, poate, voi găsi ocaziunea de a face încercarea la rândul meu; scurt, mă hotărîi să lipsesc dela arest și să nesocotesc mânia veninosului nostru director.

Deci, Joi la ceasurile trei, dădui dosul colegiului unde nefericitul Vital copia două sute de versuri din Iliada, și cu inima svâcnind pătrunsei în strada Equerre,

Această ulicioară, strâmtă și pustie, era formată din două părți cari se tăiau într'un unghiu drept, și mărginite de ziduri de grădini.

Nu ajunsei bine și zării în umbră pe călăreața visurilor mele. Nu mai avea prestigiul costumului dela circ, dar era tot frumoasă în rochia ei de toate zilele, cu părul ei negru împletit și ochii mari strălucitori. Ea mă întrebă repede:

— Unde este Vital?

I-s'a interzis să iasă și m'a însărcinat să-ți aduc scuzele lui.

Ea făcu din gură o mișcare de dispreț care nu era de loc măgulitoare pentru mine și reluă cu o voce mâhnită.

— Ah! Cu atât mai rău! Noi plecăm la Chalons și voiam să mi iau rămas bun... Și adusei aceia ce mi-a cerut...

In același timp învârtea între degete o cutiuță de carton. O întredeschise și văzui o șuviță de păr negru, legat cu o panglicuță roșie.

— Acesta e din părul meu, urmă ea închizând cutia; poftim... ai să-i dai asta lui și ai să-i spui că-l sărut...

Toate acestea n'aveau nimic încuragiator; cu toate acestea eram hotărât să fiu îndrăsneț. Această anunțare a plecărei apropiate mă enerva și cu inima pe buze murmurai:

— Pentru ca sarcina să-mi fie bine împlinită, lasă-mă măcar să te sărut.

— Fie, răspunse ea isbucnind de râs. Și totodată îmi întinse obrajii.

Cu inima bătându-mi îi atinsei, când o catastrofă neașteptată! zării pe tatăl meu la un capăt al ulicioarei, iar directorul la celălalt capăt...

Eram prins; unul dintre elevii însărcinați de a transmite biletul lui Vital, fără îndoială că îl desfăcuse și ne trădase.

— Berbant nerușinat! strigă directorul înhățându-mă de braț.

— Nenorocitule! gemu tata însoțindu-și exclamația cu o palmă.

Cristina apucându-și rochia s'a îndepărtat îndată; dar păcatul era vădit și mă găsiră cu șuvița de păr, care contribuia să stabilească depravarea mea timpurie. Au uitat că Vital era cel dintâi interesat și am fost încărcat cu toate pedepsele lui. Orașul întreg cunoștea de cu seară purtarea mea rușinoasă, și mi-am ispășit'o prin două zile de arest. Dar ce are a face, îndurai cu bărbăție această osândă grea. Eram fericit că sufer pentru ochii frumoși ai Cristinei și multă vreme mă gândii suspinând la această întâlnire din strada Equerre și la acest sărut rămas din nefericire numai la început...

Și iar mă gândeam fără voie, în cealaltă zi, văzând pe liceani urcând spre Lakanal, și mă întrebam dacă ascultând sfaturile mamelor atâția dintre ei nu vor fi învârtind în vre-un colț al creerului aceleași visuri și aceleași regrete pentru o Cristină dela târgul din Lion de Belfort.

Trad. de M.

După terminarea tratărilor ministrul Bienerth a raportat Maj. Sale despre rezultatul demersurilor sale și a prezentat lista noului ministeriu de funcționari, care a fost aprobată de Maj. Sa. Numirea nou lui ministeriu va apare în nrul de mâne al foaiei oficiale austriace.

Inchiderea frontierei turcești. Din Serajevo se anunță că în vederea știrilor primite din Plewlje, Turcia a ordonat blocarea frontierei din spre Serbia și Muntenegru. Rezerviștii convocați la Plewlje au fost echipați cu arme și munițiuni contra unei invazii eventuale a bandelor sârbe și muntenegrene. In tot sandjacul liniștea e perfectă.

Constituirea biroului Dumei. In ședința de alaltăeri a Dumei au fost aleși cu mare majoritate prezident dep. *Komjakov*, iar vice-președinți deputații Volkanszka și Neuendorff.

Din proiectul reformei electorale.

Indreptățirea de a alege.

Un *singur vot* are: 1. Acel alegător direct, care nu corăspunde condițiunilor ce se pretind dela cei cu drept de două și trei voturi; 2, electorul ales de alegătorii indirecți.

Drept la *vot duplu* au acei alegători direcți: 1) cari au absolvat 4 clase a vreunei școale medii sau alte școli echivalente cu gradul cunoștințelor de 4 clase medii; 2) aceia, cari pe cale legală se află într'un oficiu public, la care s'a pretins sau se pretinde cvalificația minimală de 4 clase a școalei medii; 3) care a împlinit etatea de 32 de ani, a corăspuns tuturor datorințelor legale față de miliție și are cel puțin 3 copii; 4)cari au o avere în pământ, în casă sau în mine, în capital de bani sau în rente atât de mare, încât după avere au să plătească cu familie și copii cu tot pe an dare directă minimală de 20 cor. Această dare trebue să se afle indusă cu cel puțin un an mai înainte de compunerea respective corectarea listelor de alegători. Darea de 20 coroane poate fi întruna sau în mai multe comune; 5) acela, care în economia sa de agricultură, de industrie și comerciu sau în economia sa casnică aplică cel puțin de 5 ani, cel puțin un bărbat de minimum 16 ani, sau: 6) acela, care la unul și acelaș stăpân a fost aplicat o durată de cel puțin 5 ani fie în economie rurală, fie în industrie și comerciu sau în ori-ce întreprindere; 7) acela, care în calitatea precizată sub punct 6 se află cel puțin de 3 ani la unul și acelaș stăpân și în lista alegătorilor compusă înainte cu 3 ani a fost conscris pe baza punctului 6 ca alegător cu drept de vot duplu; 8) odată pentru totdeauna are drept de vot duplu acela, care pe baza punctului 6 a fost aplicat la unul și acelaș stăpân pe lângă o simbrie oare-care o durată de cel puțin 8 ani.

Nu cad sub clasificarea punctelor 5—8 acei aplicați, cari cu stăpânul sunt înrudiți de sânge.

Durata timpului precisată în punctele 6—8 se determină așa, că se ia în considerare și timpul ce l'a servit la stăpânul dela care a trecut pe cale legală averea la stăpânul nou.

Dacă cel aplicat stabil și-a întrerupt serviciul din cauza de morb, dacă dela întreruperea în termin de 6 luni se reîntoarce iarăși la vechiul stăpân, astfel timpul nou de aplicare este a se computa imediat la cel servit deja. Dreptul de vot duplu, precizat în 6—8 îi compete și aceluia, căruia în cele 6 luni din urmă i-a expirat timpul de serviciu dacă a) stăpânul l'a eliberat din care-va cauză legală, care permite eliberarea momentană, sau b) dacă cel aplicat a abzis din liberă voie dela postul sau pe o bază care poate să nu aibă motiv legal.

Vor avea *drept la 3 voturi* acei alegători îndreptățiți la votul direct: 1) cari au absolvat cel puțin școalele medii sau ori care institut civil sau militar, care cvalifică pentru cunoștințele corăspunzătoare școalelor medii; 2) aceia cari ocupă în formă legală un post sau se au o ocupațiune, la care s'a recerut sau recere cel puțin a fi absolvat o școală de caracterul și echivalența școalei medii, sau: 3) cari plătesc după averea lor în pământ, case, mine, capital în bani, rente, la olaltă cu familia lor cu tot dare directă minimală anuală de 100 coroane înțelegând la astă sumă și averea, care e scutită de dare în mod provizoric. Acestă dare trebue să fi fost indusă cu cel puțin un an înainte de conscrierea respective de corectarea listei de alegători.

Ales ca deputat dietal poate fi acel individ, care în timpul alegerilor are drept de a fi alegător, știe scrie și ceti și anume și ungurește și nu e eschis dela dreptul pasiv de alegător.

Convenția comercială cu România.

Tratările pentru convenția comercială între România și Austro-Ungaria, dau, după cum constată ziarele vienze, de mari dificultăți.

In privința aceasta »N. Fr. Presse« primește următoarele informațiuni:

»Delegații români la Viena pretind un contingent mai mare de vite decât acela al Serbiei. Nu este însă admisibil, că în curând împrejurările se vor putea schimba în așa chip, ca să se poată ceda României un contingent așa însemnat cum pretinde.«

»Comunicările date până acum în această privință din cercurile guvernamentale austriace și ungare, precum și din cele parlamentare, *abia lasă să se întrevadă, că guvernului român se va putea acorda un contingent de vite nici pe departe așa de mare ca guvernului sârbesc*".

Ziarele opoziționale din București accentuează aceste dificultăți și vorbesc de posibilitatea ca din partea României să se denunțe în curând convențiunea cu Austro-Ungaria.

»Conservatorul« zice: »Toate semnele de pân'acuma ne îndreptățesc, ca să rămânem în convingerea ce ne-am format, cumcă delegații noștri vor trebui să se întoarcă fără de ispravă acasă«.

Unul din ziarele, care se crede a primi inspirațiunile sale dela șeful partidului conservator-democrat T. Ionescu, vorbind de audiența ce a avut-o conducătorul delegațiunei române la Împăratul în Viena, scrie:

»In aceste condițiuni ne putem închipui ce enorme dificultăți au întimpinat delegații noștri.

»D. Porumbaru însă n'a perdut răbdarea, nu s'a descurajat. A conferit în repețite rânduri cu baronul d. Aehrenthal pe care de sigur că'l cunoaște încă de pe când era ministru plenipotențiar la București.

»Ca om politic probabil că d. Porumbaru n'a conferit strict numai asupra convenției, ci a atins și cestiunile politice la ordinea zilei cari interesează de aproape România și monarchia vecină.

»D. Porumbaru a mers mai departe. S'a dus la împăratul Franz Iosef, și suntem încredințați că a știut să-i vorbească deschis, așa cum poate să-și permită să vorbească un om de stat din România față de un suveran al unei împărății căreia am dovedit o supunere oarbă în urmarea politicei ei externe.

»Nu putem ști ce a transpirat din această audiență, dar nimeni nu se va îndoi că d. Porumbaru și-a făcut toată datoria de bun român și om politic, în aceste grele împrejurări prin cari trece românizmul.

»Impăratul Franz Iosef va avea ocaziune ca după ce a ascultat doleanțele României, exprimate prin d. Porumbaru, să asculte și felicitările ce va depune peste câteva zile, la picioarele tronului său, în numele regelui Carol, și prințul României.

»Să vedem cu ce se vor întoarce delegații noștri dela Viena și ce veste bună ne va aduce prințul României.

»Cerem compenzații și garanții«. In tipografia »*Minerva*« din București a apărut zilele aceste o broșurică sub titlul de mai sus. Sub anonimul »generalul de rezervă ***«, autorul vrea să dovedească contrar aserțiunei unui diplomat român, că România are drept atât la compenzații cât și la garanții pentru viitor, dacă Europa voiește să stabilească o pace echitabilă în Orient.

Citām din expunerea autorului anonim următoarele pasage semnificative. Eată-le:

Prin tractatul dela Berlin din 13 Iulie 1878, *Austria pentrucă a stat cu brațele încrucișate în timpul când Rușii, Românii, Sârbii și Muntenegrenii luptau pentru desrobirea creștinilor* (Bulgari) *de sub jugul otoman, a fost autorizată de către Puteri, să ocupe două din cele mai frumoase și mai bogate provincii creștine de sub dominația turcească, Bosnia și Herțegovina, însă numai temporal și pentru buna lor administrare*, aceste provincii cari au o întindere pe 51.000 klm. □ cu o populație de 1.300.000 locuitori, din cari 700.000 Sârbi creștini și 500.000 Sârbi musulmani și cari sunt învecinate cu Serbia și Muntenegru, ar fi trebuit cu drept cuvânt, să fie cedate prin tractatul de Berlin: Herțegovina până la Narenta, Muntenegrului, căruia trebuia Austria să-i cedeze și coasta Dalmației până la gura Narentei ca să aibă un debușeu la marea Adriatică, în schimbul restului Herțegovinei și părței de apus a Bosniei cuprins între râul Bosna, Croația și Dalmația, dânduse Serbiei partea de răsărit a Bosniei, cuprinsă între râul Bosna, munții Iahorina-Korjen, orașul Gorashda, și râul Lim; iar sandjakul de Novibazar până la Alpii Albaniei trebuia împărțit între Serbia și Muntenegru, dându-le ca frontieră comună râul Lim și prin această măsură puterile semnatare ale tratatului dela Berlin făceau o adevărată operă de dreptate și arătau că gândul lor sincer a fost să stabilească într'un mod temeinic pacea în Peninsula Balcanică, căci prin cedarea teritoriului despre care vorbirăm, Serbiei și Muntenegrului, pe de o parte se răsplătea vitejia acestor două popoare cari, prin propria lor vigoare și jertfă de vieți omenești și-au dobândit neatârnarea, iar prin debușeul Muntenegrului la marea Adriatică și prin vecinătatea nemijlocită a acestui stat cu Serbia, ar fi sustras pe acest nenorocit Regat de sub robia economică a Austriei sub care geme de atâția ani, *ceeace este și în paguba economică a celorlalte state europene, pentru care astăzi piețele Serbiei și Muntenegrului sunt închise.*

Această stare de lucru însă nu convenia cancelarului de fer, *căci dânsul înainte de toate era German și ca atare avea drept deviză: »Deutschland über alles«* și prin mărirea Serbiei și Muntenegrului și învecinarea între ele clădea o barieră vecinică pentru Austria și un bulevard de apărare pentru Turcia contra lăcomiei nemțești și prin aceasta visul său de a împinge pe Austria spre Salonic și Constantinopol, pentru ca într'o zi să poată anexa la imperiul german provinciile austriace: Austria, Salzburgul, Stiria, Carintia, Carniolia, Triestul, Gorita și Grădiștea, Istria, Tyrolul, Voralbergul, Moravia și Silezia de jos, nu mai putea fi îndeplinit, pentru care cuvânt a pus toată fineța sa diplomatică să facă pe representanții puterilor, strânși la congresul din Berlin, *să comită cea mai mare naivitate politică*, încheiând acel faimos tractat, căruia se datoresc complicațiile ce se ivesc astăzi în Europa. Tot acestei ordine de idei se datoresc și sfaturile date prințului Gortschakov, de către cancelarul german, *de a cere cu stăruință credinciosului său aliat, România*, retrocedarea celor trei districte din Basarabia, care provincie ne fusese luată de Rusia la 1812 și pe cari ni le restituise la congresul din Paris și pentru a cărora retrocedare repausatul împărat Alexandru al II-lea ne oferea în schimb pe lânga Dobrogea, care făcuse odinioară parte integrantă din România, provincie cucerită dela Turci, cari o dețineau încă dela luarea ei dela noi, și o parte din Bulgaria de răsărit cuprinsă între Silistra, Mangalia, Rusciuc și Varna, care pe lângă că cuprindea cele 4 cetăți: Rusciuc, Silistra, Șumla și Varna, cetăți cari constituesc cadrelaterul Bulgariei, formă și o puternică frontieră militară, apoi 100 milioane despăgubiri de răsboiu și dreptul ca delegații României să stea alături cu ai marelui imperiu rus la încheierea păcii de la San-Stefano, *cu condiție să nu ne opunem acestei cereri, ceea ce însă* oamenii noștri politici din acea vreme, probabil inspirați tot de astuțiosul cancelar, au făcut neiertata greșală, de a refuza, ceea ce ne-au lipsit de o frontieră militară despre Bulgaria, de 100 milioane lei despăgubiri de răsboiu, de onoarea de a lua parte ca stat independent la încheierea păcii dela San-Stefano și de prietenia Rusiei, de care în totdeauna, ca vecini, vom avea nevoie. Negreșit că acestea întrau în calculele prințului Bismark, *căci Germaniei și Austriei nu le convine să se stabilească armonia între Rusia și România având absolută nevoie de un pion ascultător pe eșichierul oriental și acel pion este România, care de 40 ani trage numai ponosul, iar foloasele le trage Austria și Germania*, colonisarea Orientului și Asiei mici cu urmașii lui Arminiu fiind țelul diplomației germane a cărei lozincă e »Drang nach Osten«.

Descriind procedeurile marelui cancelar, nu am voit prin aceasta a-l ponegri, căci dânsul și-a făcut datoria jertfindu-se pentru mărirea patriei sale, ceea ce l'a și făcut nemuritor pentru Germani și care lucru trebue să slujască de pildă și oamenilor noștri de stat; dar am dorit să arătăm rolul jucat de către diplomația europeană în pregătirea cataclismului ce apare pe orizontul politic.

Oratorul după această expunere înșiră cestiunile de teritoriu, ce zice că ar fi prudent ca în schimbul anexiunei Bosniei și Herțegovinei Austria să le facă Muntenegrului, Serbiei, României, ba chiar și Rusiei să-i cedeze Galiția!?

Despre România în special, anonimul afirmă că are dreptul a cere restituirea Bucovinei iar față cu Bulgaria, zice, România e în drept a cere garantarea provinciei sale Dobrogea printr'o frontieră militară scriind:

»In ce privește Bulgaria, Românii nu-i contestă dreptul de a fi independentă și regat, dar cum dânsa prin anexarea Rumeliei a călcat tractatul din Berlin, care declarase această provincie autonomă sub directa autoritate a Sultanului și prin aceasta și-au sporit teritoriul cu 36 000 k. □ iar populația cu 1 milion de suflete, acțiune prin care a rupt echilibrul ce exista între Serbia, Muntenegru și Bulgaria, ceia ce va fi veșnic o sământă de discordie, care va da loc la noi frământări în Peninsula Balaanică, de aceia reprezentanții Europei ar trebui să oblige și pe Bulgaria să cedeze Serbiei o porțiune din teritoriul său până la râul Lom iar României localitățile: Silistra Hagi-Oglu Bazargic și Balcika, cu teritoriul cuprins între aceste puncte și Dobrogea, ceia-ce ar constitui pentru Serbia și România niște frontiere militare iar pentru Bulgaria o garanție că va fi prudentă pe viitor și nu se va mai arunca în noi aventuri«.

Anonimul încheiând sfătuiește pe Români »să fie prietini cu Rusia«, care »într'o zi poate să le fie de mare folos«, căci zice, când se găsesc bărbați de stat ca Durnovo, cari văd nedreptatea ce i-s'a făcut României prin luarea Basarabiei, aceasta dovedește »că era dreptății va sosi și în Rusia și cu dânsa și îndreptățirea noastră«.

Sfatul e cu două tăișuri și dovedește, că anonimul înainte de toate vrea să facă propagandă în favorul politicei rusești.

STIRILE ZILEI.

— 3 Noemvrie v.

Deputați mireni în congresul național bisericesc. Eri s'a ținut sub presidiul d-lui comisar consistorial I. *Lengeru* în sala profesorală a gimnaziului din Brașov scrutiniul alegerilor de deputat mirean din cercul Brașovului pentru congresul național bisericesc. Actul scrutiniului a fost întrodus de d-l adv. I. Lengeru printr'un discurs ocasional, în care a relevat importanța alegerei și a dreptului de vot pentru cel mai înalt for al bisericei gr. or. române. Din cele 3 procese verbale despre alegerile săvârșite Dumineca trecută în parochiile aparținătoare cercului Brașov au fost dificultate patru și anume cele din comunele Hălchiu, Satulung (Sf. Adormire) Zizin și Târlungeni din cauza listelor sinodale defectuoase, alăturate proceselor verbale. Resultatul scrutiniului a fost următorul: Dr. N. Vecerdea 472 voturi, A. Vlaicu 972 voturi. Prin urmare a fost declarat deputat ales al cercului Brașov A. Vlaicu.

Din *Sighișoara* ni se comunică că a fost ales deputat congresual în acest cerc d-l Virgil *Onițiu*, directorul gimnaziului din Brașov.

O telegramă din Hațeg ne anunță, că în acest cerc a fost ales deputat congresual d-l Dr. Nicolae *Vecerdea*, dirigentul filialei »Albina« din Brașov.

Resultatele din celelalte cercuri încă nu ne sunt cunoscute.

Vizita principelui Ferdinand al României la Viena. — Din Viena se anunță că principele Ferdinand al Româniai va sosi la 18 Noemvrie după amiazi aici, pentru a felicita în numele Regelui Carol pe împăratul Francisc Iosif cu ocaziunea jubileului său. Vor fi prezenți la gară: împăratul, arhiducii, comandantul corpului de armată, comandantul Vienei, guvernatorul prezident al poliției și al serviciului de onoare, o companie de onoare cu drapelul și muzica. După facerea prezentărilor, împăratul și prințul va fi găzduit în apartamentele suveranilor străini. La orele 6 seara va avea loc o masă de familie la împărat și în urmă se va face o recepție la arhiducele Francisc Ferdinand. O masă de gală va avea loc sara la Hofburg; în urmă principele va pleca la München.

Proces de pressă și perchiziție domiciliară. Procesul de presă intentat redactorului »Tribunei« d-lui Sever *Bocu*, pentru publicarea osândelor politice sub titlul »Calvarul« în »Tribuna« este fixat pe ziua de 28 Neomvrie la Curtea cu juri din Oradea-mare. D-l Bocu va fi apărat de d-l advocat Dr. Aurel Lazar.

Vineri dup'ameaz s'au prezentat la redacția »Tribunei« ofițerul dela poliție Török, însoțit de doi agenți secreți, făcând perchizițiu domiciliară. El a arătat un ordin telegrafic dela parchetul din Oradea-mare, solicitându-l pe redactorul responza-

bil Constantin Savu să extradeze manuscrisul unei telegrame a studenților universitari din București, publicată în »Tribuna« dela 4 Noemvrie. D-l Savu, spunând că nu mai are manuscrisul, care era o traducere din »Neue Freie Presse« din Viena, polițistul cu ajutorul agenților secreți a purces la căutarea manuscrisului. Mai bine de un ceas, ei au scotocit toate hârtiile redacției, administrației, până și atelierele dar fără succes. Au dresat apoi un proces verbal și s'au îndepărtat.

Necrolog. In Șard a încetat din viață la 12 Nov. n. a. c. în al 52-lea an al vieții sale văd. *Eufrosina Popu* n. Urzica. Inmormântarea a avut loc eri, Duminecă în 15 Noemvre 1908 st. n. la 2 oare p. m. în cimiterul bisericii gr. cat. din Șard. Odihnească în pace.

Moartea unui mare duce. Din Paris se anunță, că marele duce Alexici, unchiul Țarului Nicolae, a încetat din viață în palatul său de acolo. Defunctul mare duce a fost al treilea fiu al Țarului Alexandru II.

Cununie. Aurel Iuliu *Cigăreanu*, Aurelia *Cigăreanu* n. de *Bardosy* cununați. Sasca-mont.—Sibiiu, Novembre 1908.

Jubileu preoțesc de 50 ani. Mult On. domn *Ioan Papiriu Pop*, protopopul tractului Periceiu, și-a serbat în 5 l. c. n. jubileul de 50 ani al preoției sale. La numeroasele felicitări și urări de bine, ce s'au adus venerabilului jubilant, care a împlinit 75 ani ai vieței, ne alăturăm și noi din toată inima.

Din archidieceza de Alba-Iulia. Duminecă în 8 c. a hirotonit Escelența Sa Părintele Mitropolit întru ipodiacon și diacon, iar Joi în 12 c. întru preot pe clericul absolvent Aurel Schiopu, destinat de administrator parochial la Giurfalău (tr. Cojocnei). — Alexandru Cojocar a fost denumit de administrator parochial la Kézdiszentkerest (tr. Treiscaune), Izidor Vlad la Cașolț (tr. Sibiiu), Const. Cotorea din Harțeu a fost denumit de administrator parochial la Tirimia-mică, Ioan Oltean din Copșa-mare a fost denumit de administrator parochial la Harțeu.

Un succes. Sub titlul acesta cetim în »*Gazeta*« ziar ce apare în Ploești, următoarele: Simpaticul și apreciatul asociat al d-lui Jean Gantz, d-l D. *Stăncescu*, mare exploatator de petrol din Băicoi, a reușit printre cei dintâi la examenul ordonat de ministeriul industriei pentru obținerea titlului de șef technic de exploatare, și a fost viu felicitat de juriul examinator. Suntem fericiți să înregistrăm această știre, mai ales că d-l Stăncescu, care ocupă un loc de frunte în industria petrolului românesc, e primul român care a reușit la acest examen. Trimitem felicitările noastre călduroase noului șef de exploatare și îi urăm ca succesul ce a avut până acum, să continue a fi desăvârșit și de aci înainte în noua sa situație.«

Concediu. Fișpanul comitatului Brașov, contele Mikes, a obținut un concediu din 15 l. c. pe timp de o lună.

Reuniunea română de cântări din Lugoj împlinește anul viitor 40 ani dela fondare. E vorba ca acest eveniment important în viața noastră socială să se serbeze în mod demn.

Logodnă. D-șoara Iolan Goldmann, fiica comerciantului din loc Goldmann, s'a logodit cu d-l Franz Lederer comerciant din Budapesta.

Moartea împăratului Chinei și a împărătesei mame Tse-Hi.

Telegramele mai nouă aduc știrea încetării din viață a împăratului *Kuang-Su*, precum și a bunicei sale împărăteasa *Tse-Hi*.

Fostul împărat a avut o viață foarte zbuciumată și aceasta datorită ambițiunilor bunicei sale, care voia să domnească cu orice preț. Un confrate parizian, care a vizitat curtea chineză în timpul războiului cu boxerii, scrie că împăratul este așa de nenorocit, încât *nici cerșitorii cari se tăvălesc ca cânii prin noroi pentru o fărămătură de pâne, n'ar fi ispitiți de splendorile cari impresoară pe „Fiul Cerului“*. Nenorocitul Kuang Su ar fi mulțumit să-și sfârșească viața cât mai curând.

*

El era fiul prințului Cinen și se născuse în a 28 zi din a 6 lună a anului al 11, epoca Tong-Ce; adecă era în vârstă de 36 ani. La moartea lui Tong-Ce împărăteasa Tse-Hi, soția lui Hien-Fong și mamă a împăratului Tong-Ce, alese împărat pe Kaung-Su, care era în vârstă de 3 ani. Scopul împărătesei era să îndepărteze pe adevăratul moștenitor, care ar fi domnit cu mama lui, spre a domni ea; tatăl lui Tsai-Tien a protestat în zadar contra întronărei nedrepte a fiului său.

In vremea în care împărăteasa Tse-Hi domnea, împăratul studia Căsătoria lui fu hotărâtă pentru a 2 lună din al 16 an al domniei lui. Obiceiul e ca în ziua căsătoriei, împăratul să aleagă în prezența prinților și prințeselor trei din tinerile fete alese de împărăteasă și înșirate în rând, într'o sală mare.

Impăratul oferă celor pe cari le alege un sceptru numit ju-i. Așa fu și în ziua căsătoriei lui Kuang-Su, care vru să ofere ju-i-ul unei fete tinere, Cen-Fei, pe care o iubea mult. Dar împărăteasa observând, i-l luă din mână, și-l dete nepoatei sale, fiica lui Koei-Hiang, și împăratul nu putu să facă din Cen-Fei decât a doua femeie. După căsătorie luă domnia și-și dete seamă că China are nevoie de reforme; dar fiind încunjurat de miniștrii conservatori, continuă să domnească nouă ani ca și predecesorii săi.

In al 24-lea an al domniei, eși la iveală un ministru Kan-Yu-Vei, care redactă decrete reformatoare și pe cari împăratul le semnă numai decât, căci.... era inteligent.

In a 13-a zi din a 8-a lună, împăratul trebuia să cheme la palat pe toți prinții și miniștrii spre a-i obliga, sub pedeapsa cu moartea, să-și taie cozile și să îmbrace haine europenești, pe cari le avea pregătite în palat.

Impăratul voia să exileze pe împărăteasa, mătușa sa, care împiedecase aceasta, dar fu trădat de generalul Yuen-fe-kai.

Tse-Hi se urcă din nou pe tron, declarând că împăratul e bolnav și că nu poate ține în mână soarta Chinei.

La 1900, împărăteasa fuge din Peking — cu ocazia pătrunderei în capitala Chinei a trupelor internaționale — luând cu sine gajul de suveranitate, pe bietul Kuang-Su; dar înainte de fugă își potolește ura contra iubitei împăratului, a doua soție, Cen-Fei, poruncind eunucilor ei s'o arunce în puț (fântână), și spre a fi sigură că nu va mai reveni, ordonă, nesocotind lacrimile împăratului îngenunchiat înaintea ei, să se arunce bolovani asupra nenorocitei, care se sbătea în fundul puțului.

China și-a recăpătat liniștea, împărăteasa a reîntrat în Capitală, dar împăratul nu era mai fericit.

Cu soția sa legitimă a trăit foarte rău. Aceasta s'ar fi plâns chiar mătușei sale, care a pedepsit pe împărat cu depărtarea în a 8-a, a 9-a și a 10-a lună.

Impăratul aștepta moartea, spre a fi scăpat de chinurile morale și fisice pe cari le îndura numai de dragul de a se numi *fiul cerului*.

Convocări.

Adunarea generală ordinară a Reuniunei Femeilor Române din Brașov, se va ținea conform statutelor în 6/19 Noemvrie a. c. la oare 3 p. m. în sala cea mare a gimnaziului român cu următoarea ordine de zi:

1\. Deschiderea prin cuvântul presidentei și designarea a 2 verificatoare. 2. Apelul nominal. 3. Raportul comitetului. 4. Raportul cassei pe anul 1907—8. 5. Raportul comisiunei despre revizuirea socotelilor pe anul 1907—8. 6. Budgetul Reuniunei. 7. Budgetul Internatului Orfelinat. 8. Propunerile comitetului. 9. Propuneri independente. 10. Alegerea unei comisiuni pentru revizuirea socotelilor pe anul 1908/9.

Rugăm din nou pe on. membre să ia parte în număr cât mai mare.

Brașov, 3/16 Noemvrie 1908.

Maria B. Baiulescu,
președintă.

*

In urma însărcinării primite dela onoratul comitet central al »Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român« sub Nr. 517/1908 convoc adunarea extraordinară a **despărțământului XXIX Mediaș**, pe ziua de 22 Noemvrie 1908 n. d. a. la 2 oare, în localul Nr. 1 a hotelului »Schützen«, la care adunare învit pe toți membrii actuali ai despărțământului, întreaga inteligență română din Mediaș și cerc, precum și pe fiecare iubitor de literatura și cultura poporului român.

Program: 1) Cuvânt de deschidere. 2) Constituirea biroului și eventual. 3) Alegerea directorului, a notarului, a cassarului și a membrilor comitetului pentru despărțământ. 4) Constatarea numărului și a listei membrilor actuali și a celor, cari se înscriu. 5) Cuvânt de încheiere.

Mediaș, 12 Nov. 1908.

Dr. Dionisie Roman, advocat.

Varietăți.

Vegetarianismul la noi. Se înființează în București un restaurant »vegetarian«. Pare-se că ar fi existând și o societate de vegetarieni, iar noul birt n'ar fi decât manifestarea propagandei pe cale practică a vegetarianismului.

S'a anunțat că la inaugurare va fi învitată și presa, mijloc d'a capta bunăvoința gazetarilor față de »trufandaua« în chestie.

Confrații noștri vor putea astfel să consume spanac și în casa altora și fără riscurile indigestiei ce amenință zilnic pe cititorii lor.

Mărturisim că neintroduși în tainele regimului ce ni-se preconisează, nu putem face nici o indiscreție asupra menu-ului, și nici spiritul eftin d'a combina unul nu ne ispitește.

Ne mărginim să ne exprimăm îndoiala în isbânda alimentațiunei vegetale la noi.

Românii nu pricep varza, decât sub formă de sarmale, ori la tavă, cu un curcan d'asupra.

Pătlăgelele le acceptă cu musaca, ardeii umpluți cu carne, cartofii făcuți papricași și fasolea cu jigo...

Bucătăria românească se bizue numai pe carne, și nimeni n'o să renunțe la fleica națională or la »renumiții mititei«, pentru morcov la grătar sau frigărui de țelină...

Suntem o țară de gastronomi pentru care satisfacțiile stomacului sunt mai prețioase decât acele ale spiritului. Dovadă că facem »coadă« la birturi, nu la teatre, — iar sărbătorile ne bucură nu ca momente de pioasă reculegere, ci fiind că-s prilej de chefuri prelungite.

Crăciunul este salutat pentru cartaboșii și potroacele lui. Paștile pentru ouăle, mielul și cozonacii obligatori... Și chiar când e vorba de posturi, tot racii, scoicile, melcii, caracatița sunt cele mai căutate.

Poftim să înveți pe asemenea oameni să se hrănească cu zarzavaturi, ori în ce soi de zosuri le-ai băga!

Ar fi nu numai o imposibilitate firească, dar și o răsturnare a aspirațiunilor tradiționale ale acestui popor.

Ce râvnește, ori-ce Român, decât un »os de ros«? După ce aleargă toți decât după *ciolan*?

Nu, domnilor, vegetarianismul aci nu va prinde decât pe câțiva ramoliți, vechi contimporani ai defunctei cure a lui Kneipp și care, în desperare de cauză vor fi ademeniți să crează că vegetalele au rămas singurul leac, pentru ca să mai poată și dânșii gusta din voluptățile cărnei. »Ref.«

Bibliografie.

A apărut *Nr. 373* din »*Biblioteca pentru toți*« cuprinzând **Muzicantul orb**, admirabila povestire a lui *W. Korolenko*, tradusă de El Sucor.

Korolenko face parte din pleiada de scriitori ruși cari sunt gloria Rusiei contemporane. Novelele și povestirile sale, cari i-au asigurat o celebritate timpurie, sunt inspirate mai toate din viața năcăjită a poporului de jos și sunt străbătute de un suflu de milă și de dragoste pentru toți umiliții și desmoșteniții soartei. Dar Korolenko n'a fost izbit numai de suferințele poporul său și nu și-a luat subiectele numai din viața acestuia: în opera lui răsună de multe ori și câte o durere mare și universală, o durere profund *omenească*, pe care o descrie cu o neîntrecută putere de analiză. In *Muzicantul orb*, el ne înfățișază o admirabilă psichologie a unui orb din naștere cu toate chinurile și suferințele lui, cu înfrângerea desnădejdei și cu resemnarea lui finală. Sub îngririrea înțeleaptă și iubitoare a celor ce-l înconjoară, tânărul orb găsește în *artă* mângăierea pentru lipsa neprețuitului dar al vederei.

Cetind această nuvelă nu știi ce să admiri mai mult: admirabila analiză sufletească a orbului sau desăvârșitele calități literare ale lui Korolenko.

Un volum de 160 pagini, *30 bani* porto 10 bani.

De vânzare la *Librăria „Gazetei“*.

ULTIME ȘTIRI.

Serajevo, 16 Nov. Se desminte știrea, că corespondenții ziarelor engleze „Times“ și „Daily Telegraf“ li-s'ar fi interzis să intre în Bosnia.

Berlin, 16 Nov. Adjutantul general al Impăratului, contele Hülsen-Häseler a încetat subit din viață.

Glume.

— Ce este amice nodul acesta la batistă?

— Nevastă-mea l'a făcut, ca să nu uit să-i pui scrisoarea la cutie.

— Și ai pus'o?

— Nu, căci a uitat să mi-o dea.

*

Consolare.

Unul, care nu se regalează toată ziua decât cu un capuținer, întâlnește pe un prietin burtos care ese dintr'un mare restaurant, cu scobitoarea între dinți...

Burtosul îl oprește:

— Dar ce ești așa de trist Popescule?

— Ce vrei, dragă, mizeriile vieței...

— Asta-i! Fă-te că nu le observi. Că să râușești cu viața trebue să ai și nițel stomac...

— Ei, vezi că am prea mult... (»Ref.«)

Noutăți literare
apărute în editura Institutului de arte grafice și editură „Minerva“

Cathon Theodorian. **Sângele Solovenilor.** Subiectul acestei mari povestiri este o temă a eredităței, desfășurându se în cadrul raporturilor dintre marii propietari de pământuri și țăranii de pe acele pământuri. Autorul cunoște foarte bine împrejurările din viața de la țară, și știe să ni le redea cu vigoare. Prețul Cor. 1.50.

C. Sandu-Aldea. **Sfaturile unui plugar.** — Plugarii noștrii, de câtva timp au început să simță lipsa cărților în care ar putea găsi îndrumările de trebuiuță, în diferite îndeletniciri ale gospodăriei. D. C. Sandu-Aldea, ca un neobosit cărturar, pricepător în materie, în această carte dă o serie de sfaturi dintre cele mai de căpetenie. Prețul, 0.50 bani.

Ion Bârseanul. **Dor pustiu.** — Iată în sfârșit o carte care ne spune cevea cu totul nou. Căci nouă este atât marea istorisrire „Dor pustiu“ precum noua este și arta acestui scriitor de mare talet. S'a prezis, de un critic autorizat, că acest scriitor ne va da lucruri suprinzătoare, și ne bucurăm că acea prezicare s'a îndeplinit. Citiți în această carte: Intunerecul, In orașul fermecat, Iorgu Halițki, sau Frumoasa Hanum, și veți vedea ce înseamnă „talent literar“.

Ion Bârseanul. **Popasuri vânătorești** — Cartea aceasta, apărută mai dinainte și care din eroare n'a fost recomandată la timp publicului cititor este acum o dovadă că un adevărat scriitor nu se împacă numai cu un singur fel de a istorisi. In paginile acestea de întâiaș dată întâlnim în literatura noastră de la Creangă inocoace umorul, bine înțeles, un umor literar, și nu umorul popular. Prețul Cor. 1.50.

Ludovic Dauș. **Iluzii.** — Este un roman destinat a înlocui cu succes romanele în fascicule, scrise și traduse numai în vederea unui câștig bănesc, așa încât chiar și numai din acest punct de vedere cartea d-lui Dauș ar trebui să-și afle destui cititori. Prețul. Cor. 1.50.

Se pot procura prin Librăria „*Gazetei Transilvaniei*“ adăugându-se la preț pentru porto 20 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeriii de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.